

paa Fode, uden at der i øvrigt skal ske Skade derved, var i 1919—20 paa 1 234 000 Kr., i 1920—21 paa 1 286 000 Kr. og i 1921—22 paa 1 143 000 Kr., altsaa væsentlig det samme. Men derefter gik saa Udgiften ned til ca. 700 000 Kr. og har holdt sig dør i Aarene siden. I 1922 kom Direktør Norrie til Teatret som økonomisk Leder. Jeg vil ikke dermed sige, at det skyldes ham alene, at det er gaaet saaledes, men det tyder for mig paa, at den nuværende Ledelse har Sans for at bringe de Udgifter ned, som uden Skade for Teatrets Ydelse kan bringes ned. Det tyder, saa vidt jeg kan se, paa, at der administreres med Dygtighed og Sparsommelighed. Det er muligt, at vi ikke er naaet til den yderste Grænse for forsvarlig Sparsommelighed under de givne Forhold. Jeg tror ikke, vi er det. Men jeg tror paa den anden Side ikke, man skal regne med, at Privatdrift kan bringe Udgifterne saa grumme meget længere ned, uden at Teatrets Værdi vilde forringes derved.

Jeg vil imidlertid med disse Bemærkninger navnlig have gjort opmærksom paa, at naar man vil afhænde Teatret, maa man først gøre sig klart, paa hvilke Betingelser man tænker sig at gøre det. Og jeg antager, at det vil blive forholdsvis faa, der vil gaa den Vej: uden Betingelser at afhænde Bygningen til den højstbydende og lade Staten paatage sig alle Pensionsforpligtelser, de juridiske og de moralske. Det forekommer mig i alt Fald, at en Lov om Afhændelse burde tage Stilling til disse Spørgsmaal.

§ 1 i Lovforslaget maa vel nærmest opfattes som Udtryk for, at Teaterbygningen skulde kunne sælges til helt fri Afbenyttelse uden nogen som helst Klausul, medens der først i § 2 tænkes paa et Salg, der medfører Forpligtelser, bl. a. Forpligtelser til fortsat at drive Teater i Bygningen. Og her er det da navnlig, man savner nogen Præcisering af de Forpligtelser, man tænker paa at paalægge Køberen eller Forpagteren.

§ 3 kan jeg ikke give Tilslutning. Selv om man maa give Forslagsstillerne nogen Ret i de Betragtninger, Ordføreren ved Forelæggelsen fremsatte angaaende Kunst og Videnskab i Forhold til hinanden, ser jeg ikke nogen Grund til, at de Penge, som indvindes ved Salget, og som man maaske slet ikke behøver at bryde sit Hoved med at

finde en god Anvendelse for, skulde gaa til Universitetets Drift. Skulde de endelig anvendes til Videnskabens Fremme, kunde der være Tale om saa mange andre Anvendelser end den nævnte, f. Eks. maaske netop til videnskabelig Virksomhed, der ikke har Tilknnytning til Universitetet, eller til Oprettelse af et nyt Universitet, som mange jo er stemt for. Men jeg kan slet ikke se nogen Grund til, at særlig disse Penge skulde anvendes til videnskabelig Brug. De kunde bruges til saa mange andre nyttige Ting, som vi savner Penge til for Tiden: til Hedeopdyrkning, Krisehjælp til Industrien, Opførelse af et monumentalt og enestaaende Nationalmuseum eller til tyve andre lige saa nærliggende Formaal — hvis der altsaa bliver Penge, som man skulde finde Anvendelse for.

Jeg mener da i det hele, at Lovforslaget kan trænge til en grundig Udvalgsbehandling, hvis det skal ophøjes til Lov. Men jeg mener ikke, at den Tanke, der ligger til Grund for Lovforslaget, uden videre kan afvises; vi kan, før vi venter det, af Forholdene blive nødt til at beskæftige os med den. Det kan i og for sig baade de, der synes om Tanken, og de, der ikke synes om Tanken.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Avel Dam): Jeg takker den højtærede Undervisningsminister for, at han har givet mig mere Tilslutning, end jeg egentlig havde ventet. Jeg tager ikke Kritikken over § 3 fortrydelig op; som jeg ogsaa selv nævnte, vil vi ikke selv holde fast paa den. Der er naturligvis ved Bortsalg eller Bortforpagtning nærmest tænkt paa Salg af Teatret som Teater, saaledes at det fremdeles drives som Teater.

Om de betydelige Pensionsudgifter, som vil følge af Nedlæggelsen af det kongelige Teater som Statsinstitution, skal jeg kun bemærke, at selv om de blev store i en Række Aar, vilde de dog faa en Ende en Gang, da Skuespillere ligesom andre dør, maaske endog ret tidligt — der synes at være en hel Del Sygelighed mellem dem, i alt Fald efter Sygemeldingerne at dømme. Det vil i alt Fald være et aftagende Beløb. Man kunde ogsaa tænke sig at overdrage Teatret til Privatdrift paa saadanne Vilkaar, at den, der overtog det, ogsaa overtog Personalet og de Lønningsforpligtelser, der fulgte med, muligvis med et Tilskud paa den